

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 31

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 12 ianuarie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
27.	— Ordin al ministrului finanțelor pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 ..	2–5
28.	— Ordin al ministrului finanțelor privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2020 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice	5–7
	ACTE ALE FONDULUI DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE	
1/2020	— Norme privind informarea deponenților de către instituțiile de credit	7–8
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 25 din 26 octombrie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	9–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005

Având în vedere dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.186 și 1.186 bis din 29 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul I „Dispoziții generale” punctul 1.1. „Obiectul contabilității publice”, după paragraful al patrulea se introduce un nou paragraf, paragraful al cincilea, cu următorul cuprins:

„În situația modificării reglementărilor contabile referitoare la înregistrarea în contabilitate a unor operațiuni, ordonatorii principali de credite își revizuiesc monografiile contabile conținând operațiunile specifice domeniului respectiv.”

2. La capitolul III „Prevederi referitoare la elementele de bilanț”:

2.1. La punctul 1.1.2.2. „Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare”, după primul paragraf se introduc patru noi paragrafe, paragrafele 2—5, cu următorul cuprins:

„În cazul racordării utilizatorilor la rețeaua electrică, contravaloarea cheltuielilor suportate de utilizatori cu racordarea reprezentă active fixe necorporale de natura drepturilor de utilizare și se înregistrează în contul 205 «Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare».

Activele fixe necorporale prevăzute la primul paragraf se amortizează pe durata prevăzută pentru utilizarea lor de către instituțiile care le dețin.

În cazul cheltuielilor efectuate de utilizatori pentru racordarea la rețeaua de apă, gaze sau alte utilități, dacă în contractele de racordare se prevede plata unor sume pentru racordarea la rețelele respective, evidențierea în contabilitate se efectuează potrivit prevederilor de la primul și al doilea paragraf.

În toate cazurile se vor avea în vedere clauzele cuprinse în contractele încheiate între părți.”

2.2. La punctul 1.1.5. „Amortizarea”:

2.2.1. Paragraful al șaselea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cheltuielile de dezvoltare se amortizează într-o perioadă de cel mult 5 ani, cu aprobarea ordonatorului de credite (contul 280), cu excepția celor care nu se supun amortizării potrivit legii”;

2.2.2. Paragraful al nouălea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Programele informatice create de instituțiile publice, achiziționate sau dobândite pe alte căi se amortizează în funcție de durata probabilă de utilizare, care nu poate depăși o perioadă de 5 ani, cu aprobarea ordonatorului de credite (contul 280), cu excepția altor active fixe necorporale care nu se supun amortizării potrivit legii”.

2.3. La punctul 1.2.2.1. „Terenuri”:

2.3.1. Paragraful al patrulea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Potrivit legii terenurile nu sunt supuse amortizării. Amenajările la terenuri se amortizează pe o durată de 10 ani, cu excepția celor care nu se supun amortizării, potrivit legii.”

2.3.2. După paragraful al patrulea se introduce un nou paragraf, paragraful al cincilea, cu următorul cuprins:

„Terenurile și clădirile sunt active separabile și se înregistrează în contabilitate separat, chiar atunci când sunt achiziționate împreună. Creșterea valorii terenului pe care se află o clădire nu afectează determinarea valorii de înregistrare a clădirii.”

3. La capitolul IV „Prevederi referitoare la elementele din contul de rezultat patrimonial”:

3.1. La punctul 1 „Cheltuieli” subpunctul 1.5. „Alte prevederi”, paragraful al doilea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Operațiunile contabile cu conturi de cheltuieli se înregistrează numai în debitul acestora, inclusiv operațiunile de stornare sau alte operațiuni efectuate în condițiile legii, în roșu.”

3.2. La punctul 2 „Venituri și finanțări” subpunctul 2.5. „Alte prevederi”:

3.2.1. Paragraful al doilea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Operațiunile contabile cu conturi de venituri se înregistrează numai în creditul acestora, inclusiv operațiunile de stornare sau alte operațiuni efectuate în condițiile legii, în roșu.”

3.2.2. După ultimul paragraf se introduce un nou paragraf, cu următorul cuprins:

„Elementele extrabilanțiere cuprind și activele contingente (contul 8081000 «Active contingente»), respectiv datoriile contingente (contul 8082000 «Datorii contingente»).

1. Activele contingente:

(1) Un activ contingent este un activ potențial care apare ca urmare a unor evenimente anterioare datei bilanțului și a căror existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția

unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul instituției.

Ca exemplu în acest sens îl reprezintă un drept de creață ce poate rezulta dintr-un litigiu în instanță (de exemplu, o despăgubire), în care este implicată instituția și al cărui rezultat este incert.

(2) Activele contingente sunt generate, de obicei, de evenimente neplanificate sau neașteptate, care pot genera intrări de beneficii economice în instituție. Activele contingente nu trebuie recunoscute în conturile bilanțiere. Acestea trebuie prezentate în notele explicative în cazul în care este probabilă apariția unor intrări de beneficii economice. Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, pentru că ele nu sunt certe, iar recunoașterea lor ar putea determina un venit care să nu se realizeze niciodată.

(3) În cazul în care realizarea unui venit este sigură, activul aferent nu este un activ contingent și trebuie procedat la recunoașterea lui în bilanț.

(4) Activele contingente sunt evaluate continuu pentru a asigura reflectarea corespunzătoare în situațiile financiare a modificărilor survenite. Astfel, dacă intrarea de beneficii economice devine certă, activul și venitul corespunzător vor fi recunoscute în situațiile financiare aferente perioadei în care au survenit modificările. În schimb, dacă este doar probabilă o creștere a beneficiilor economice, instituția publică va prezenta în notele explicative activul contingent.

2. Datoriile contingente:

(1) O datorie contingentă este:

a) o obligație potențială, apărută ca urmare a unor evenimente trecute, anterior datei bilanțului și a cărei existență va fi confirmată numai de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu pot fi în totalitate sub controlul instituției;

sau

b) o obligație curentă apărută ca urmare a unor evenimente trecute, anterior datei bilanțului, dar care nu este recunoscută pentru că:

— nu este sigur că vor fi necesare ieșiri de resurse pentru stingerea acestei datorii; sau

— valoarea datoriei nu poate fi evaluată suficient de credibil.

(2) O instituție nu va recunoaște în bilanț o datorie contingentă, aceasta fiind prezentă în notele explicative.

(3) Datoriile contingente sunt continuu evaluate pentru a determina dacă a devenit probabilă o ieșire de resurse care încorporează beneficiile economice. Dacă se consideră că este necesară ieșirea de resurse, generată de un element considerat anterior datorie contingentă, se va recunoaște, după caz, o datorie sau un provizion în situațiile financiare aferente perioadei în care a intervenit modificarea încadrării evenimentului, cu excepția cazurilor în care nu poate fi efectuată nicio estimare credibilă.

(4) Datoriile contingente se disting de provizioane prin faptul că:

a) provizioanele sunt recunoscute ca datorii (presupunând că pot fi realizate estimări corecte), deoarece constituie obligații curente la data bilanțului și este probabil că vor fi necesare ieșiri de resurse pentru stingerea obligațiilor; și

b) datoriile contingente nu sunt recunoscute ca datorii, pentru că sunt:

— obligații posibile, dar pentru care trebuie să se confirme dacă instituția are o obligație curentă care poate genera o ieșire de resurse; sau

— obligații curente care nu îndeplinesc criteriile de recunoaștere în bilanț (deoarece fie nu este probabil să fie necesară o reducere a resurselor instituției pentru stingerea obligației, fie nu poate fi realizată o estimare suficient de credibilă a valorii obligației)."

4. La capitolul VI „Planul de conturi general pentru instituții publice”:

4.1. La clasa 1 „Conturi de capitaluri” grupa 10 „Capital, rezerve, fonduri”:

4.1.1. Se abrogă următoarele conturi contabile sintetice de gradul I, II și III:

— 10000 „Fondul activelor fixe necorporale” și 1000000 „Fondul activelor fixe necorporale”

4.1.2. După contul 100 „Fondul activelor fixe necorporale” se introduc următoarele noi conturi contabile:

a) 10001 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul public al statului”;

a₁) 1000101 „Fondul activelor fixe necorporabile care alcătuiesc domeniul public al statului”;

b) 10002 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al statului”;

b₁) 1000201 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al statului”;

b₂) 1000202 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc proprietatea privată a instituției publice”;

c) 10003 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale”;

c₁) 1000301 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale”;

d) 10004 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al unității administrativ-teritoriale”;

d₁) 1000401 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al unității administrativ-teritoriale”;

d₂) 1000402 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc proprietatea privată a instituției publice din administrația locală”.

4.2. La clasa 8 „Conturi speciale” grupa 80 „Conturi în afara bilanțului”, după contul 8080000 „Sume în curs de certificare reprezentând cofinanțare publică și cofinanțare privată aferentă Fondurilor europene structurale și de investiții” se introduce un nou cont în afara bilanțului, contul 8081000 „Active contingente”.

5. La capitolul VII „Instrucțiunile de utilizare a conturilor”:

5.1. La clasa 1 „Conturi de capitaluri”, grupa 10 „Capital, rezerve, fonduri” se completează funcțiunea contului contabil 100 „Fondul activelor fixe necorporale”, după cum urmează:

a) Se completează creditarea contului în corespondență cu debitul conturilor contabile 203 „Cheltuieli de dezvoltare” și 208 „Alte active fixe necorporale”, astfel:

„203 «Cheltuieli de dezvoltare»

— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare intrate în patrimoniu, care nu se supun amortizării, potrivit legii.

208 «Alte active fixe necorporale»

— cu valoarea altor active fixe necorporale intrate în patrimoniu, care nu se supun amortizării, potrivit legii.”

b) Se completează debitarea contului în corespondență cu creditul conturilor contabile 203 „Cheltuieli de dezvoltare” și 208 „Alte active fixe necorporale”, astfel:

„203 «Cheltuieli de dezvoltare»

— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare ieșite din patrimoniu, potrivit legii.

208 «Alte active fixe necorporale»

— cu valoarea altor active fixe necorporale ieșite din patrimoniu, potrivit legii.”

5.2. La clasa 2 „Conturi de active fixe” grupa 20 „Active fixe necorporale”:

5.2.1. Se completează funcțiunea contului contabil 203 „Cheltuieli de dezvoltare”:

a) Se completează debitarea contului în corespondență cu creditul contului contabil 100 „Fondul activelor fixe necorporale”, astfel:

„100 «Fondul activelor fixe necorporale»

— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare intrate în patrimoniu, care nu se supun amortizării, potrivit legii.”

b) Se completează creditarea contului în corespondență cu debitul contului contabil 100 „Fondul activelor fixe necorporale”, astfel:

„100 «Fondul activelor fixe necorporale»

— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare ieșite din patrimoniu, potrivit legii.”

5.2.2. Se completează funcțiunea contului contabil 208 „Alte active fixe necorporale”:

a) Se completează debitarea contului în corespondență cu creditul contului contabil 100 „Fondul activelor fixe necorporale”, astfel:

„100 «Fondul activelor fixe necorporale»

— cu valoarea altor active fixe necorporale intrate în patrimoniu, care nu se supun amortizării, potrivit legii.”

b) Se completează creditarea contului în corespondență cu debitul contului contabil 100 „Fondul activelor fixe necorporale”, astfel:

„100 «Fondul activelor fixe necorporale»

— cu valoarea altor active fixe necorporale ieșite din patrimoniu, potrivit legii.”

5.3. La clasa 6 „Conturi de cheltuieli”, paragraful al doilea din textul de prezentare a clasei se abrogă.

5.4. La clasa 7 „Conturi de venituri și finanțări”, paragraful al doilea din textul de prezentare a clasei se abrogă.

5.5. La clasa 8 „Conturi speciale” grupa 80 „Conturi în afara bilanțului”:

5.5.1. După contul 8076000 „Bunuri imobile care alcătuiesc domeniul privat al statului identificate pe raza unității administrativ-teritoriale” se introduce un nou cont, contul în afara bilanțului 8081000 „Active contingente”, cu următoarea funcțiune:

„Contul 8081000 «Active contingente»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența activelor contingente. În debit se evidențiază valoarea activelor contingente înregistrate (de exemplu, o despăgubire ce poate rezulta dintr-un litigiu în instanță, în care este implicată instituția publică și al cărui rezultat este incert etc), iar în credit, cele scoase din conturile în afara bilanțului. Soldul contului reprezintă valoarea activelor contingente existente. Contul se dezvoltă în analitice pe sectoare și surse de finanțare.”

5.5.2. Se modifică funcțiunea contului contabil în afara bilanțului 8082000 „Datorii contingente”, după cum urmează:

„Contul 8082000 „Datorii contingente»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența datoriilor contingente. În debit se evidențiază valoarea datoriilor contingente înregistrate (de exemplu, garanțiile emise la nivelul tragerilor din împrumuturile garantate; alte situații atunci când nu sunt îndeplinite condițiile pentru recunoașterea unui provizion). În credit se evidențiază datoriile contingente scoase din conturile extrabilanțiere (de exemplu, diminuările de garanții cu valoarea ratelor de capital rambursate de garantat, precum și cu diminuările de garanții ca urmare a constituirii ca provizion la finele exercițiului a sumelor aferente ratelor de capital scadente în anul următor estimate a fi plătite de garant; diminuarea altor datorii contingente). Soldul contului exprimă valoarea datoriilor contingente existente (de exemplu, soldul datoriei garantate diminuat cu valoarea provizioanelor constituite aferente garanțiilor; valoarea altor datorii contingente existente). Contul se dezvoltă în analitice pe sectoare și surse de finanțare.”

6. La capitolul VIII „Monografia privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni” numărul curent II „Active fixe” punctul A „Active fixe necorporale”:

a) La punctul 2 „Intrarea în patrimoniu a activelor fixe necorporale care nu se supun amortizării”, după ultima operațiune se introduce o nouă operațiune contabilă, cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Descriere operațiune	Simbol cont debitor	Simbol cont creditor
	„— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare și a altor active fixe necorporale intrate în patrimoniu, care nu se supun amortizării, potrivit legii.	% 203 208	100”

b) La punctul 4 „Ieșirea din patrimoniu a activelor fixe necorporale care nu se supun amortizării”, după ultima operațiune se introduce o nouă operațiune contabilă, cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Descriere operațiune	Simbol cont debitor	Simbol cont creditor
	„— cu valoarea cheltuielilor de dezvoltare și a altor active fixe necorporale ieșite din patrimoniu, potrivit legii.	100	% 203 208”

7. Se modifică funcțiunea conturilor contabile de cheltuieli și de venituri din întreg cuprinsul Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, după cum urmează:

7.1. La funcțiunea conturilor contabile din clasa 6 „Conturi de cheltuieli”:

a) Se abrogă operațiunile contabile de înregistrare a sumelor în creditul conturilor de cheltuieli;

b) În creditul conturilor de cheltuieli se înregistrează numai operațiunile contabile de închidere a conturilor de cheltuieli și de stabilire a rezultatului patrimonial, la sfârșitul perioadei (trimestrului), în corespondență cu debitul contului 121 „Rezultatul patrimonial”.

7.2. La funcțiunea conturilor contabile din clasa 7 „Conturi de venituri și finanțări”:

a) Se abrogă operațiunile contabile de înregistrare a sumelor în debitul conturilor de venituri;

b) În debitul conturilor de venituri se înregistrează numai operațiunile contabile de închidere a conturilor de venituri și de stabilire a rezultatului patrimonial, la sfârșitul perioadei (trimestrului), în corespondență cu creditul contului 121 „Rezultatul patrimonial”.

7.3. Prin excepție de la prevederile punctului 7.2, contul contabil 709 „Variația stocurilor” din grupa 70 „Venituri din activități economice” și contul contabil 770 „Finanțarea de la buget” din grupa 77 „Finanțări, subvenții, transferuri, alocații bugetare cu destinație specială, fonduri cu destinație specială” nu își modifică funcțiunea.

8. În tot cuprinsul Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia se modifică și se completează simbolurile, denumirile și funcțiunea conturilor sintetice de gradul I, II și III, precum și a conturilor speciale în afara bilanțului, potrivit prevederilor punctelor 4 și 5.

Art. II. — Anexa nr. 2 „Dezvoltarea conturilor sintetice în conturi analitice în scop de raportare a Balanței de verificare la Ministerul Finanțelor Publice”, astfel cum a fost introdusă prin Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 2.021/2013 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 și 831 bis din 24 decembrie 2013, se completează astfel:

a) 1000101 „Fondul activelor fixe necorporabile care alcătuiesc domeniul public al statului” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare;

b) 1000201 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al statului” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare;

c) 1000202 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc proprietatea privată a instituției publice” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare;

d) 1000301 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale”;

e) 1000401 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc domeniul privat al unității administrativ-teritoriale” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare;

f) 1000402 „Fondul activelor fixe necorporale care alcătuiesc proprietatea privată a instituției publice din administrația locală” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare;

g) 8081000 „Active contingente” se dezvoltă în analitic pe cod sector și pe sursă de finanțare.

Art. III. — (1) Presentul ordin intră în vigoare începând cu exercițiul financiar 2021.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă orice alte dispoziții contrare acestuia.

Art. IV. — Presentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

București, 6 ianuarie 2021.
Nr. 27.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2020 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice

Având în vedere dispozițiile art. 19 lit. d) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 80 alin. (2) și ale art. 84 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 4 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. I. — (1) Situațiile financiare anuale centralizate la 31 decembrie 2020, întocmite de instituțiile publice, se transmit pe suport hârtie și în format electronic la Ministerul Finanțelor și la unitățile subordonate.

(2) Documentele prevăzute la alin. (1) se transmit în formatul electronic generat de programul informatic pus la dispoziție de Ministerul Finanțelor, la termenele stabilite de reglementările contabile în vigoare.

(3) Adresele de e-mail la care/de la care vor fi transmise documentele prevăzute la alin. (1) se stabilesc de comun acord între Ministerul Finanțelor sau unitățile subordonate, după caz, și instituțiile publice.

(4) Răspunderea privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate, potrivit alin. (1) și alin. (2), la Ministerul Finanțelor sau la unitățile subordonate revine ordonatorilor de credite ai instituțiilor publice.

(5) Situațiile financiare anuale la 31 decembrie 2020 se întocmesc pentru ministerele existente înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte

normative și se semnează de către ordonatorii de credite ai instituțiilor reorganizate.

(6) Raportările financiare lunare la 31 decembrie 2020 întocmite de autoritățile și instituțiile reorganizate se depun la instituțiile ierarhic superioare existente înainte de reorganizare ori la Ministerul Finanțelor, potrivit alin. (5), după caz, la termenele prevăzute la cap. III pct. 7 din Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2013, aprobate prin Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 505/2013, precum și la termenele prevăzute la pct. 1.6.(1) subpct. C lit. c) din Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale și a unor raportări financiare lunare ale instituțiilor publice în anul 2019, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.998/2019, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Până la data intrării în vigoare a Legii bugetului de stat pe anul 2021, raportările financiare lunare aferente anului 2021 se întocmesc pentru ministerele prevăzute la alin. (5) și se semnează de către ordonatorii de credite ai instituțiilor reorganizate.

(8) Până la încheierea protocoalelor de predare-preluare potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020, pentru ministerele prevăzute la alin. (5), raportările financiare lunare aferente anului 2021 vor include execuția bugetară, precum și patrimoniul aferent instituțiilor reorganizate existente până la data intrării în vigoare a Legii bugetului de stat pe anul 2021, până la data preluării.

Art. II. — (1) Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 129/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2018 și pentru modificarea altor norme metodologice în domeniul contabilității instituțiilor publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 28 ianuarie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. Punctul 4.1.(5) se abrogă.

2. La punctul 4.20, după al treilea paragraf se introduce un nou paragraf, paragraful patru, cu următorul cuprins:

„Sumele raportate în col. 8 «Sume rambursate aferente cheltuielilor efectuate în anul curent» trebuie să fie mai mici sau egale cu sumele raportate în coloana 2 «Plăți efectuate pentru cota-parte FEN (alineatul 02)», pentru articolul de cheltuieli corespunzător fondului sau programului finanțat din fonduri externe nerambursabile postaderare de la titlul 56 «Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare» și la titlul 58 «Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020».

3. La punctul 4.24, după al doilea paragraf se introduce un nou paragraf, paragraful trei, cu următorul cuprins:

„La anexa 27 «Situația plăților efectuate din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare (titlul 56 și titlul 58) la data de...», col. 11 «Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral din venituri proprii (s10 stat + autonome)» nu se mai completează cu informații de către instituțiile publice.»

4. La punctul 4.30.(1), după primul paragraf se introduce un nou paragraf, paragraful doi, cu următorul cuprins:

„Bunurile din domeniul public al statului și din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale de natura activelor fixe necorporale neamortizabile (evidențiate 2xx = 100, conturile contabile: 2030000 «Cheltuieli de dezvoltare», 2060000 «Înregistrări ale evenimentelor cultural-sportive» și 2080200 «Alte active fixe necorporale») se raportează în anexa 35b «Situația activelor fixe neamortizabile» la rândul 02 coloana 18; instituțiile publice întocmesc o notă explicativă privind valoarea și componența soldurilor conturilor contabile, prezentate la acest rând.»

5. La punctul 4.32, după al șaselea paragraf se introduce un nou paragraf, paragraful șapte, cu următorul cuprins:

„Fondurile ce se pun la dispoziția Băncii de Export-Import a României EXIMBANK — S.A. acordate din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor — Acțiuni Generale, de la o poziție distinctă de la titlul «Împrumuturi» (80.11), se raportează în anexa 40a «Situația activelor și datoriilor financiare ale instituțiilor publice din administrația centrală la data de...» la sectorul S122 «Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală», rândul distinct 209.1”.

(2) Dispozițiile pct. 1.5.(1).1 din Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale și a unor raportări financiare lunare ale instituțiilor publice în anul 2019, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.998/2019, cu modificările și completările ulterioare, se aplică corespunzător.

Art. III. — Pct. 1.5.(1).1 din Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale și a unor raportări financiare lunare ale instituțiilor publice în anul 2019, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.998/2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 284 din 15 aprilie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La paragraful „Rândul 14.1 «Sume recuperate/prime în excedentul anului precedent» se completează astfel:”, după liniuța a treia se introduce o nouă liniuță, liniuța a patra, cu următorul cuprins:

„— cu sumele utilizate din disponibilitățile aflate în contul general al Trezoreriei Statului pentru finanțarea deficitului la bugetul asigurărilor sociale de stat, la bugetul asigurărilor de șomaj și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate».”

2. La paragraful „Rândul 14.2 «Sume utilizate/transferate din excedentul anului precedent» se completează astfel:”, după liniuța a patra se introduce o nouă liniuță, liniuța a cincea, cu următorul cuprins:

„— cu sumele restituite Trezoreriei Statului, din cele acordate pentru acoperirea deficitului bugetar la bugetul asigurărilor sociale de stat, la bugetul asigurărilor de șomaj și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în situația în care rezultatul execuției bugetare este excedent”.

3. La paragraful „La sfârșitul exercițiului financiar, sumele raportate la rd. 14.1 și 14.2 trebuie să fie egale, cu următoarele excepții:”, după liniuța a patra se introduc două noi liniuțe, liniuțele a cincea și a șasea, cu următorul cuprins:

„— cu sumele utilizate din disponibilitățile aflate în contul general al Trezoreriei Statului pentru finanțarea deficitului la bugetul asigurărilor sociale de stat, la bugetul asigurărilor de șomaj și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate»;

— cu sumele restituite Trezoreriei Statului, din cele acordate pentru acoperirea deficitului bugetar la bugetul asigurărilor sociale de stat, la bugetul asigurărilor de șomaj și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în situația în care rezultatul execuției bugetare este excedent”.

Art. IV. — La anexa 40a „Situația activelor și datoriilor financiare ale instituțiilor publice din administrația centrală la data de...” la Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2009, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 629/2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 și 242 bis din 10 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou rând distinct, rândul 209.1 „Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală (S122)”.

Art. V. — La anexa nr. 7 (anexa 35b la situațiile financiare „Situația activelor fixe neamortizabile” la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 82/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2015, pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, precum și pentru modificarea și completarea altor norme metodologice în domeniul contabilității publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 26 ianuarie 2016, cu completările ulterioare, denumirea rândului 02 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cheltuieli de dezvoltare, înregistrări ale evenimentelor cultural-sportive, alte active fixe necorporale (ct. 2030000, 2060000, 2080200)”.

Art. VI. — La anexa nr. 2 „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale” la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.177/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2017 și pentru modificarea altor norme metodologice în domeniul contabilității, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 1 februarie 2018, cu modificările și completările ulterioare, următoarele dispoziții se abrogă:

1. litera a) din cadrul notei de la pct. (1) subpct. (1).1 și (1).2 ale titlului II „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația centrală (S1311)”;

2. litera a) din cadrul notei A de la pct. (2) al titlului II „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația centrală (S1311)”;

3. litera b) din cadrul notei de la pct. (3) al titlului II „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația centrală (S1311)”;

4. litera a) din cadrul notei A de la pct. (8) al titlului II „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația centrală (S1311)”;

5. litera b) din cadrul notei A de la pct. (9) al titlului II „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația centrală (S1311)”;

6. nota A de la pct. (1) al titlului III „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația locală (S1313)”;

7. nota A de la pct. (2) al titlului III „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația locală (S1313)”;

8. nota A de la pct. (3) al titlului III „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația locală (S1313)”;

9. nota A de la pct. (5) al titlului III „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația locală (S1313)”;

10. notele A și C de la pct. (6) al titlului III „Corelații între și în cadrul formularelor de situații financiare anuale pentru subsectorul Administrația locală (S1313)”.

Art. VII. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă orice alte dispoziții contrare acestuia.

Art. VIII. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

București, 6 ianuarie 2021.

Nr. 28.

ACTE ALE FONDULUI DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

NORME

privind informarea deponenților de către instituțiile de credit

Având în vedere prevederile art. 49—52 și ale art. 54—56 din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, denumită în cele ce urmează *Legea*, în temeiul art. 51 alin. (4), art. 98 alin. (2) lit. x) și art. 129 din Lege,

Fondul de garantare a depozitelor bancare, denumit în continuare *Fondul*, emite următoarele norme:

Art. 1. — (1) Prezentele norme stabilesc conținutul și modalitatea de prezentare a informațiilor necesare deponenților pentru identificarea Fondului în calitate de schemă statutară de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României, a informațiilor referitoare la condițiile de garantare a depozitelor, precum și a celor referitoare la categoriile de depozite excluse de la protecția Fondului.

(2) Prezentele norme se aplică instituțiilor de credit participante la Fond, denumite în continuare *instituții de credit participante*.

(3) Termenii și expresiile utilizate în prezentele norme au semnificația prevăzută în Lege.

Art. 2. — (1) În relația cu deponenții existenți și potențiali, instituțiile de credit participante sunt obligate să informeze cel puțin asupra următoarelor aspecte:

a) datele de contact ale instituției de credit participante;

b) participarea instituției de credit și a sucursalelor sale la Fond, în calitate de schemă statutară de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României, cu indicarea datelor de contact ale acestuia și a dispozițiilor legale aplicabile funcționării sale;

c) condițiile de garantare a depozitelor;

d) plafonul de acoperire per deponent;

e) termenul de punere la dispoziție a compensațiilor, în caz de indisponibilizare a depozitelor;

f) moneda de plată a compensației;

g) modul de calcul al compensației cuvenite;

h) categoriile de depozite excluse de la protecția Fondului.

(2) Instituțiile de credit participante vor actualiza informațiile legate de Fond și/sau de condițiile de garantare a depozitelor în formularele/documentele/informările letrice sau electronice puse

la dispoziția deponenților existenți și potențiali imediat ce acestea au survenit sau în cadrul unui termen comunicat de Fond.

(3) În vederea informării deponenților cu privire la Fond și la condițiile de garantare a depozitelor, instituțiile de credit participante sunt obligate să asigure pregătirea personalului din call-center.

Art. 3. — (1) Pagina principală de internet a instituțiilor de credit participante va conține o secțiune dedicată informațiilor privind garantarea depozitelor, cu trimitere la adresa paginii de internet a Fondului (www.fgdb.ro).

(2) Secțiunea prevăzută la alin. (1) va conține, vizibil și ușor accesibil, Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege, completat conform art. 4 alin. (1) lit. c) și alin. (2).

(3) Alte informații publicate de instituțiile de credit participante în cadrul secțiunii dedicate garantării depozitelor vor respecta conținutul comunicat de către Fond și vor fi actualizate conform art. 2 alin. (2).

Art. 4. — (1) Informațiile menționate la art. 2 alin. (1) vor fi puse la dispoziția deponenților de către instituțiile de credit participante prin:

a) secțiunea dedicată garantării depozitelor de pe pagina principală de internet, cu respectarea prevederilor art. 3;

b) Lista depozitelor excluse de la garantare din anexa nr. 1 la Lege, afișată în unitățile teritoriale ale instituțiilor de credit participante, în locuri vizibile și ușor accesibile;

c) Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege, completat integral cu informațiile corespunzătoare condițiilor concrete de garantare a depozitelor prevăzute de Lege și de reglementările Fondului emise în aplicarea Legii;

d) extrasele de cont, prin care se confirmă deponenților încadrarea depozitelor acestora în categoria depozitelor eligibile;

e) monitoarele existente în unitățile teritoriale ale instituțiilor de credit participante pentru informarea video/audio a clienților, pe care să ruleze și informații cu privire la garantarea depozitelor.

(2) Formularul prevăzut la alin. (1) lit. c) va cuprinde datele de contact ale instituției de credit participante, precum și informații suplimentare referitoare la nivelul de garantare stabilit de Banca Națională a României și publicat pe pagina sa de internet, conform art. 62 din Lege, modul de calcul al compensației, conform art. 63 din Lege și perioada în care deponenții au dreptul să ridice compensația cuvenită, conform art. 65 din Lege.

(3) Extrasele de cont prevăzute la alin. (1) lit. d) trebuie să includă și o trimitere la Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege, completat conform alin. (1) lit. c) și alin. (2).

Art. 5. — (1) În cazul în care Fondul consideră necesară elaborarea și distribuirea de materiale informative către instituțiile de credit participante, acestea au obligația de a pune

la dispoziția deponenților existenți și potențiali informațiile menționate la art. 2 alin. (1) prin:

a) autocolantul prin care se confirmă participarea instituției de credit și a sucursalelor sale la Fond;

b) afișul transmis de Fond instituțiilor de credit participante în format electronic;

c) tipăriurile (pliante, broșuri, alte materiale) prezentate la toate unitățile teritoriale ale instituțiilor de credit participante.

(2) Autocolantul prevăzut la alin. (1) lit. a) va fi afișat la intrarea în unitățile teritoriale ale instituțiilor de credit participante, într-un loc vizibil și din exterior.

(3) Afișul prevăzut la alin. (1) lit. b) va fi tipărit de instituțiile de credit participante la o dimensiune nu mai mică de formatul A3, cu respectarea întocmai a imaginii și cromaticii indicate de Fond, și va fi expus în unitățile teritoriale ale instituțiilor de credit participante, în locuri vizibile și ușor accesibile.

Art. 6. — Instituțiile de credit participante care au sucursale în state membre ale Uniunii Europene au obligația, conform prevederilor art. 51 alin. (3) din Lege, să asigure traducerea informațiilor pe care le pun la dispoziția deponenților existenți și potențiali, prevăzute la art. 2 alin. (1) și art. 4, precum și a conținutului materialelor prevăzute la art. 5.

Art. 7. — (1) Pentru operațiunile bancare încheiate de deponenți prin internet, instituțiile de credit participante trebuie să creeze în pagina de autorizare a tranzacției de constituire de depozit din aplicația de internet banking o căsuță cu textul „Am luat cunoștință de condițiile de garantare a depozitului detaliate aici”, cu cale de navigație directă către cel puțin informațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), pe care clientul trebuie să o bifeze pentru a putea finaliza operațiunea de constituire de depozit.

(2) Informațiile necesare a fi furnizate deponenților conform art. 2 alin. (1) pot fi incluse și în Condițiile generale de afaceri, cu indicarea clară pe pagina principală de internet banking a căii de navigație rapidă către Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege, completat conform art. 4 alin. (1) lit. c) și alin. (2) și către Lista depozitelor excluse de la garantare din anexa nr. 1 la Lege.

(3) Instituțiile de credit participante trebuie să se asigure că utilizatorii aplicației de internet banking pot vizualiza și/sau descărca Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege.

(4) Informațiile prevăzute la alin. (2), precum și Formularul pentru informațiile oferite deponenților din anexa nr. 2 la Lege se furnizează pe suport hârtie în situația unei solicitări exprese în acest sens din partea deponenților care efectuează operațiuni bancare prin internet.

Art. 8. — În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentelor norme, instituțiile de credit participante vor elabora reglementări/proceduri interne care să stabilească fluxuri și responsabilități în vederea respectării prevederilor prezentelor norme.

Art. 9. — Prezentele norme intră în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de supraveghere al Fondului de garantare a depozitelor bancare,
Lucian Croitoru

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 25**din 26 octombrie 2020**

Dosar nr. 1.811/1/2020

Corina-Alina Corbu — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile

Marian Budă — președintele Secției a II-a civile

Angelica Denisa Stănișor — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale

Cristina Petronela Văleanu — judecător la Secția I civilă

Carmen Georgeta Negrilă — judecător la Secția I civilă

Beatrice Ioana Nestor — judecător la Secția I civilă

Bianca Elena Țândărescu — judecător la Secția I civilă

Cristina Trușescu — judecător la Secția I civilă

Carmen Elena Popoiag — judecător la Secția I civilă

Valentina Vrabie — judecător la Secția a II-a civilă

Petronela Iulia Nițu — judecător la Secția a II-a civilă

Elisabeta Roșu — judecător la Secția a II-a civilă

Eugenia Voicheci — judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Iulia Manuela Cîrnu — judecător la Secția a II-a civilă

Maria Hrudei — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Horațiu Pătrașcu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Ionel Barbă — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adela Vintilă — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Emil Adrian Hancaș — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Liliana Vișan — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mirela Sorina Popescu — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

depuse hotărâri definitive contradictorii pronunțate de instanțele judecătorești, raportul întocmit de judecătorii-raportori, opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție. De asemenea, a fost depus un memoriu *amicus curiae*.

7. Constatând că nu există chestiuni prelabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general asupra recursului în interesul legii.

8. Doamna procuror Diana Berlic arată că procurorul general apreciază că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că acest act normativ este aplicabil atât cererilor formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării sale în vigoare, cât și cererilor formulate după intrarea sa în vigoare, însă în cadrul unei acțiuni introduse cât timp erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

9. În argumentarea acestei opinii invocă considerentele deciziilor Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 32 din 9 iunie 2008, pronunțată de Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2008, și nr. 2 din 18 februarie 2013, pronunțată de Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 30 mai 2013, arătând că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este o lege fiscală, iar nu de procedură civilă, că, dată fiind natura fiscală a taxei judiciare de timbru, momentul nașterii raportului juridic fiscal este cel al faptului generator al obligației fiscale, ceea ce presupune aplicarea normelor de drept material fiscal în vigoare la momentul formulării acestora.

10. De asemenea, susține că, în esență, nu există o suprapunere între noțiunile de „acțiune” și „cerere”, aceasta din urmă nefiind decât o concretizare a manifestării unui drept virtual la acțiune. Invocând considerentele cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 378 din 28 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 9 august 2019, subliniază că natura juridică a cererilor incidentale este aceea a unor veritabile cereri de chemare în judecată, formulate însă în cadrul unui proces deja demarat, putând avea un caracter autonom față de cererea principală, cu un alt fundament juridic, și fiind întemeiate pe alt temei de fapt și de drept.

11. Pentru toate aceste motive, solicită admiterea sesizării cu recurs în interesul legii formulate de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și pronunțarea unei decizii de unificare a practicii.

12. Doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 1.811/1/2020 este constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Diana Berlic.

4. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București.

6. Magistratul-asistent referă cu privire la obiectul recursului în interesul legii, precum și cu privire la faptul că la dosar au fost

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

13. La data de 14 iulie 2020, Colegiul de conducere al Curții de Apel București a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii vizând următoarea problemă de drept: *interpretarea dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013), în sensul aplicării în timp a dispozițiilor privind taxele de timbru aferente cererilor formulate după intrarea în vigoare a acestui act normativ, în cadrul unei acțiuni introduse în timpul când erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 146/1997).*

14. Recursul în interesul legii a fost înregistrat la Înalta Curte de Casație și Justiție la 15 iulie 2020, formându-se Dosarul nr. 1.811/1/2020.

II. Obiectul recursului în interesul legii

15. Din cuprinsul recursului în interesul legii, declarat, potrivit prevederilor art. 514 din Codul de procedură civilă, de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, rezultă că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în ipoteza acțiunilor introduse pe rolul instanțelor sub imperiul prevederilor Legii nr. 146/1997, în cadrul cărora s-au formulat cereri (accesorii, incidentale; incidente procedurale; căi de atac împotriva hotărârilor judecătorești) după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, problema fiind aceea dacă aceste cereri ar trebui să fie supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute de noua reglementare sau ar trebui să fie supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute de actul normativ anterior.

III. Prevederile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

16. Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să interpreteze, în vederea aplicării unitare, următoarele prevederi legale:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare

Art. 55. — „Pentru cererile și acțiunile introduse până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, timbrul judiciar se aplică, respectiv taxele judiciare de timbru se stabilesc și se plătesc în cuantumul prevăzut de legea în vigoare la data introducerii lor.”

IV. Examenul jurisprudențial

17. Colegiul de conducere al Curții de Apel București a arătat că la întâlnirea de unificare a practicii judiciare în materie civilă, la nivelul acestei instanțe și instanțelor arondate, aferentă trimestrelor II și III din anul 2019, desfășurată la data de 20 noiembrie 2019, dezbătându-se problema modului de aplicare în timp a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, s-a constatat că practica instanțelor din raza Curții de Apel București, în această materie, nu este unitară.

18. Verificând și jurisprudența instanțelor naționale în materie, autorul sesizării a constatat existența a două soluții diferite.

19. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială, s-a considerat că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se interpretează în sensul că acest act normativ este aplicabil doar acelor cereri (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate în cadrul unei acțiuni

introduse după data intrării sale în vigoare, iar nu și cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, însă în cadrul unei acțiuni introduse cât timp erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997.

20. În susținerea acestei opinii s-a susținut că art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 face distincție între „acțiune” și „cerere”, noțiunile cu care operează textul nesuprapunându-se întocmai cu cele utilizate de Codul de procedură civilă.

21. Prin noțiunea de „acțiune” introdusă după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013” legiuitorul a urmărit a se înțelege procesul început după acest moment, având în vedere că noțiunea de „acțiune civilă” a primit o reglementare legală prin art. 29 din noul Cod de procedură civilă. Astfel, acțiunea civilă la care face referire art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 cuprinde o multitudine de forme de manifestare, precum cereri, excepții, căi de atac etc. Or, întrucât cererile accesorii, incidentale, alte incidente procedurale (de exemplu, cerere de recuzare) sunt formulate în cadrul unui proces aflat în curs de desfășurare, ele sunt parte din acțiunea civilă, în accepțiunea art. 29 din Codul de procedură civilă, așa încât le este aplicabilă legea în vigoare la data introducerii acțiunii.

22. Prin noțiunea de „cerere” introdusă după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013” din cuprinsul art. 55 legiuitorul a urmărit a se înțelege toate acele cereri ce nu reprezintă o formă de manifestare a acțiunii civile, precum este cazul cererilor adresate Ministerului Justiției, la care face referire art. 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 (de exemplu, cereri pentru supralegalizarea înscrisurilor sau copiilor de pe înscrisuri, destinate a fi utilizate în străinătate) sau al cererilor pentru legalizarea de copii de pe înscrisurile aflate la dosar, la care face referire art. 9 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

23. În sensul primei orientări jurisprudențiale s-au depus hotărâri judecătorești definitive relevante.

24. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a arătat că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se interpretează în sensul că acest act normativ este aplicabil atât cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării sale în vigoare, cât și cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate după intrarea sa în vigoare, însă în cadrul unei acțiuni introduse cât timp erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997.

25. S-a argumentat că taxa judiciară de timbru se stabilește în baza legii în vigoare la data formulării cererii supuse timbrajului, indiferent că este vorba despre o cerere accesorie, incidentală sau alt incident procedural și independent de legea taxelor de timbru în vigoare la momentul declanșării litigiului în cadrul căruia este formulată respectiva cerere.

26. Trebuie avut în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este un act normativ preponderent fiscal, supus, în lipsă de dispoziții exprese contrare, principiului aplicării imediate a legii fiscale noi.

27. Astfel, în interpretarea art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, cu referire la cererile și acțiunile introduse până la intrarea în vigoare a acestui act normativ, raportarea trebuie făcută la momentul formulării cererii supuse timbrajului, privită individual (spre exemplu, cerere reconvențională, cerere de intervenție în interes propriu, cerere de chemare în garanție, cerere de recuzare), chiar dacă cererea respectivă este formulată în cadrul unui litigiu aflat deja în derulare, care a fost declanșat la o dată când erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997.

28. Și în sensul acestei orientări jurisprudențiale s-au atașat hotărâri judecătorești definitive/irevocabile.

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

29. Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție a adoptat, la data de 18 septembrie 2013, o hotărâre prin care s-a stabilit că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sunt aplicabile în procesele începute după intrarea acesteia în vigoare și în care judecata se desfășoară în condițiile noului Cod de procedură civilă. Cât privește cererile de strămutare formulate după data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în dosare în care judecata se desfășoară în baza dispozițiilor Codului de procedură civilă din 1865, acestea se vor timbra, în continuare, în baza dispozițiilor Legii nr. 146/1997, întrucât sunt incidente procedurale în acele dosare.

30. La nivelul instanței supreme au fost identificate hotărâri în ale căror considerente s-au reținut ca fiind incidente dispozițiile legii în vigoare la momentul inițierii procesului, respectiv ale Legii nr. 146/1997.

31. În acest sens au fost pronunțate încheieri având ca obiect soluționarea unor cereri de reexaminare a taxelor judiciare de timbru stabilite cu privire la cereri de recuzare, cum ar fi încheierile pronunțate de Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție la 30 iunie 2015 în Dosarul nr. 7.187/1/2012/a3.1.1 și la 13 mai 2015 în Dosarul nr. 1.889/2/2013/a4.

32. De asemenea, aceeași soluție a fost adoptată cu privire la cereri de reexaminare a taxelor judiciare de timbru stabilite cu privire la cereri de strămutare (spre exemplu, Încheierea din 29 martie 2016, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 873/1/2016/a2; Încheierea din 8 martie 2016, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 217/1/2016/a2), la cereri de recurs (Încheierea din 15 martie 2016, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 47.564/3/2012/a1; Încheierea din 19 ianuarie 2016, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 5.396/99/2012*/a3) ori cu privire la contestații în anulare (Încheierea din 24 aprilie 2015, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 1.259/1/2015/a1).

33. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, respectiv Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a pronunțat deciziile nr. 32 din 9 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2008 (*Decizia nr. 32 din 9 iunie 2008*) și nr. 19 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2014 (*Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013*), care, deși nu au dezlegat, în mod expres, problema de drept supusă interpretării în cauza *pendinte*, cuprind considerente referitoare la Legea nr. 146/1997.

34. Astfel, prin Decizia nr. 32 din 9 iunie 2008, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, admitând recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a statuat că: „Dispozițiile art. 1 pct. 1, art. 2 pct. 1 lit. a) și b) și art. 282¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă se interpretează în sensul că, în vederea determinării competenței materiale de soluționare în primă instanță și în căile de atac, sunt evaluabile în bani litigiile civile și comerciale având ca obiect constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial, constatarea nulității, anularea, rezoluțiunea, rezilierea unor acte juridice privind drepturi patrimoniale, indiferent dacă este formulat petitul accesoriu privind restabilirea situației anterioare.”

35. Prin Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a statuat că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1, art. 2 alin. (1) și art. 15 lit. p) din Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare, cererile

prin care se solicită, pe cale separată, acordarea cheltuielilor de judecată sunt cereri principale supuse taxei judiciare de timbru, care se calculează la valoarea pretențiilor deduse judecătii, chiar dacă cererile care au format obiectul litigiului din care aceste cheltuieli provin au fost scutite de la plata taxelor judiciare de timbru.”

VI. Jurisprudența Curții Constituționale

36. În urma verificărilor efectuate se constată că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, la data pronunțării prezentei decizii, pe rolul Curții Constituționale, aflându-se un singur dosar în fază de raport.

VII. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel București

37. Colegiul de conducere al Curții de Apel București, în cuprinsul sesizării, nu și-a exprimat punctul de vedere asupra problemei de drept ce face obiectul recursului în interesul legii.

VIII. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

38. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat ca fiind în litera și spiritul legii cea de-a doua orientare jurisprudențială.

39. A susținut că taxele judiciare de timbru fac parte din categoria impozitelor indirecte, adică a acelor sume care se fac venit la bugetul de stat, percepute la vânzarea anumitor mărfuri sau prestarea anumitor servicii și se percep de la toți cei care beneficiază de servicii din categoria celor supuse taxelor de timbru, independent de veniturile, averea sau situația personală a acestora. Ele au natura unor contribuții bugetare, fiind datorate de cei care apelează la sistemul judiciar. Instituirea taxelor judiciare de timbru apare ca o necesitate publică pentru stat, care și-a asumat obligația de a înfăptui justiția și care, în îndeplinirea acestei funcții, înregistrează o serie de cheltuieli ce urmează a fi acoperite în parte și prin contribuția celor care apelează la sistemul judiciar.

40. Norma tranzitorie cuprinsă în art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 nu reprezintă o aplicație particulară a principiului general de aplicare în timp a legii de procedură civilă, consacrat în art. 24 din Codul de procedură civilă, conform căruia dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor începute după intrarea acesteia în vigoare, ci menționarea acestei reguli în cuprinsul unui act normativ separat și distinct, destinat reglementării taxelor judiciare de timbru, este menită să tranșeze disputa privind încadrarea dispozițiilor care stabilesc cuantumul taxelor judiciare de timbru în categoria „norme procedurale” sau „norme fiscale”.

41. Or, analiza terminologică a reglementării în ansamblu relevă că, în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, noțiunile de „acțiune” și „cerere” nu se suprapun întocmai cu cele utilizate de Codul de procedură civilă.

42. Astfel, noțiunea de „acțiune”, în sensul reglementării taxelor judiciare civile se suprapune celei de „cerere de chemare în judecată”, cerere principală prin care se declanșează procesul civil, iar nu definiției acțiunii civile conținute în art. 29 din Codul de procedură civilă, ca reprezentând ansamblul mijloacelor procesuale prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților din proces.

43. Noțiunea de „cerere” adresată instanței acoperă toate cererile în justiție reglementate de art. 30 din Codul de procedură civilă și, în cadrul reglementării speciale a taxelor judiciare de timbru, atunci când se stabilesc reguli particulare de taxare, există o suprapunere parțială, în sensul unei relații de echivalență cu noțiunea de „acțiune”, înțeleasă ca cerere principală, ambele noțiuni fiind utilizate alternativ de către legiuitor. Însă prin aceasta nu este epuizat conținutul semantic

al termenului de „cerere”, care include și cererile accesorii, incidentale ori cele care au ca obiect soluționarea unor incidente procedurale, formulate în cadrul unui proces, și cererile care sunt adresate instanțelor, fără a constitui o manifestare a acțiunii civile (precum cererile pentru eliberarea de copii simple sau legalizate, cererile pentru eliberarea unor certificate).

44. Ca atare, noțiunile de „acțiune” și „cerere” nu ar putea primi în cuprinsul normei tranzitorii conținute de art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 un alt înțeles, diferit de cel rezultat din ansamblul acestui act normativ.

45. În procesele începute sub imperiul Legii nr. 146/1997, restrângerea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 doar la cererile care nu reprezintă o formă de manifestare a acțiunii civile, cu unicul scop de a asigura compatibilizarea cu regulile de aplicare în timp a legii de procedură civilă, conținute în art. 24 și art. 25 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu ia în considerare natura fiscală, proprie normelor supuse interpretării prin sesizarea cu recurs în interesul legii.

46. În concluzie, dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se interpretează în sensul că acest act normativ este aplicabil atât cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării sale în vigoare, cât și cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate după intrarea sa în vigoare, însă în cadrul unei acțiuni introduse cât timp erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997.

IX. Opinia exprimată de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție

47. Opinia exprimată a fost în sensul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este aplicabilă doar acelor cereri (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării în vigoare a acestui act normativ, iar nu și cererilor (accesorii, incidentale, alte incidente procedurale) formulate după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, însă în cadrul unei acțiuni introduse cât timp erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997.

48. În argumentarea acestui punct de vedere s-a apreciat că prevederile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 conțin o dispoziție tranzitorie, în vederea oferirii unui reper referitor la aplicarea în timp a reglementărilor privind taxele judiciare de timbru, stabilind, practic, o ultraactivitate a legii vechi.

49. Pornind de la legătura existentă între reglementarea referitoare la taxele judiciare de timbru și dispozițiile noului Cod de procedură civilă, menționată expres de însuși inițiatorul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, prin nota de fundamentare, se poate conchide că legiuitorul, făcând referire la „cererile și acțiunile introduse până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”, a avut în vedere procesele inițiate sub imperiul vechii reglementări și a căror finalizare nu s-a realizat sub aceeași lege, cu intenția aplicării aceleiași reglementări nu numai acțiunii care a declanșat procesul, ci și tuturor celorlalte cereri formulate în legătură cu aceasta.

X. Opinia judecătorilor-raportori

50. Judecătorii-raportori, constatând regularitatea investiției, au apreciat că, în cazul proceselor începute sub imperiul Legii nr. 146/1997, trebuie stabilit, drept criteriu al determinării *legis temporis processus*, data cererii introductive de instanță, inclusiv în materia taxelor judiciare de timbru, astfel încât tuturor cererilor formulate în cadrul unui proces deja început — cereri accesorii sau incidentale, incidente procedurale, precum și căi de atac, ordinare sau extraordinare, subsecvente, să le fie aplicabile dispozițiile acestei legi, iar nu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

51. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Asupra admisibilității recursului în interesul legii

1.1. Regularitatea investiției:

52. Conform art. 514 din Codul de procedură civilă, „*pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești*”.

53. În cauză, declanșarea mecanismului de unificare a jurisprudenței, prin intermediul recursului în interesul legii, a fost realizată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, entitate care are calitate procesuală, în virtutea normelor legale enunțate supra.

2.1. Asupra admisibilității recursului în interesul legii:

54. Conform art. 515 din Codul de procedură civilă, „*recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii*”.

55. Din cuprinsul acestui text normativ rezultă cele patru condiții legale ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

Sesizarea trebuie să aibă ca obiect o problemă de drept.

56. Problema de drept supusă dezbaterii pe calea recursului în interesul legii trebuie să fie una reală și consistentă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege. Sintagma „problemă de drept” trebuie raportată însă și la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”.

57. Norma de drept disputată trebuie să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară ori necorelată cu alte dispoziții legale și, din acest motiv, să existe posibilitatea de a fi interpretată diferit. Înțelesul unor astfel de norme urmează a fi explicat și determinat prin procedura recursului în interesul legii.

58. Așadar, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să cuprindă indicarea unei/unor reglementări susceptibile de interpretare diferită și care a/au generat o practică judecătorească neunitară în aplicarea ei/lor.

59. Din această perspectivă, potrivit actului de sesizare, problema de drept soluționată diferit de instanțe vizează: „*interpretarea dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în sensul aplicării în timp a dispozițiilor privind taxele de timbru aferente cererilor formulate după intrarea în vigoare a acestui act normativ, în cadrul unei acțiuni introduse în timpul când erau în vigoare prevederile Legii nr. 146/1997*”.

60. În consecință, se poate reține că se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție ca, pe calea recursului în interesul legii, să stabilească o interpretare unitară a dispozițiilor legale relevate supra, în sensul de a decide dacă aceste cereri ar trebui să fie supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute de noua reglementare, fiind vorba de cereri introduse după intrarea în vigoare a legii noi (Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 80/2013), sau ar trebui să fie supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute de vechea reglementare (Legea nr. 146/1997), sub imperiul căreia a fost formulată cererea introductivă de instanță.

61. Concluzionând, se constată că obiectul sesizării îl reprezintă o problemă de drept atrasă de interpretarea diferită pe care instanțele de judecată au dat-o unor norme juridice, astfel încât prima condiție de admisibilitate a recursului în interesul legii este îndeplinită.

62. Dezlegarea acestei probleme de drept controversate din practica instanțelor judecătorești răspunde scopului recursului în interesul legii, acela de a asigura o interpretare și aplicare unitară a legii de către toate instanțele judecătorești și, pe cale de consecință, o jurisprudență predictibilă.

Problema de drept ce face obiectul sesizării a fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești.

63. Din cuprinsul hotărârilor definitive anexate actului de sesizare se poate reține că instanțele naționale au soluționat diferit această problemă de drept, astfel încât și această condiție este îndeplinită.

Dovada soluționării diferite trebuie să se facă prin hotărâri judecătorești definitive.

64. Potrivit art. 515 din Codul de procedură civilă, dovada soluționării diferite a problemei de drept ce face obiectul sesizării trebuie să se facă prin hotărâri definitive, fără ca textul de lege menționat să impună cerința unui anumit număr de hotărâri sau condiția ca soluțiile diferite să fi fost pronunțate la nivelul instanțelor din întreaga țară.

65. Cum actul de sesizare este însoțit de hotărâri judecătorești relevante pentru problema de drept dedusă interpretării, această condiție este, de asemenea, îndeplinită în cauză.

Hotărârile judecătorești trebuie să fie anexate cererii.

66. Anexele care însoțesc actul de sesizare fac dovada îndeplinirii acestei condiții formale cu privire la problematica timbrării cererilor și acțiunilor introduse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, dar în legătură cu procese începute sub imperiul Legii nr. 146/1997.

67. Pentru argumentele expuse, constatând îndeplinite condițiile regularității investiției, prin prisma dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, și fiind îndeplinite și condițiile de ordin formal, instituite de prevederile art. 515 din Codul de procedură civilă, recursul în interesul legii este admisibil.

Asupra fondului sesizării:

68. Problema de drept care formează obiectul recursului în interesul legii, așa cum se degajă din orientările jurisprudențiale relevante, vizează aplicarea în timp a dispozițiilor legale privind taxele judiciare de timbru aferente cererilor formulate după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în ipoteza unei acțiuni introduse sub imperiul Legii nr. 146/1997, din perspectiva dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, conform căroră: „*Pentru cererile și acțiunile introduse până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, timbrul judiciar se aplică, respectiv taxele judiciare de timbru se stabilesc și se plătesc în cuantumul prevăzut de legea în vigoare la data introducerii lor.*”

69. Într-o primă orientare jurisprudențială s-a apreciat că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se interpretează în sensul că acest act normativ este aplicabil doar acelor cereri (accesorii, incidentale; incidente procedurale; căi de atac) formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării sale în vigoare, iar nu și cererilor (accesorii, incidentale; incidente procedurale; căi de atac) formulate după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, însă în cadrul unei acțiuni introduse sub imperiul Legii nr. 146/1997.

70. Cea de-a doua orientare jurisprudențială este în sensul că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, fiind norme de drept fiscal, sunt de imediată aplicare, astfel încât acest act normativ este aplicabil atât cererilor (accesorii, incidentale; incidente procedurale; căi de atac) formulate în cadrul unei acțiuni introduse după data intrării sale în vigoare, cât și cererilor (accesorii, incidentale; incidente procedurale; căi de atac) formulate după intrarea sa în vigoare, însă în cadrul unei acțiuni introduse sub imperiul Legii nr. 146/1997.

71. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii reține că prima orientare jurisprudențială este cea corectă.

72. Ca domeniu de aplicare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reglementează taxele judiciare de timbru aferente acțiunilor și cererilor adresate instanțelor judecătorești, precum și altor autorități — Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; sfera acțiunilor și cererilor adresate aceluiași instituții ce sunt scutite de plata taxelor judiciare de timbru (scutiri obiective și subiective); modalitatea de contestare a taxelor stabilite și procedura de acordare a facilităților la plata taxelor.

73. Textul art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 conține o dispoziție tranzitorie, în vederea oferirii unui reper legal referitor la aplicarea în timp a reglementărilor privind taxele judiciare de timbru.

74. Potrivit art. 54 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(1) Dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ. (2) Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive.”

75. În demersul hermeneutic de lămurire a înțelesului și întinderii conținutului normei tranzitorii a art. 55, în ceea ce privește procesul civil, trebuie pornit de la natura procedurală sau fiscală a acestei norme, cu consecințe pe planul aplicării în timp a normelor legale în această materie, și de la distincția între *acțiuni* și *cereri*, pentru a stabili dacă au un înțeles autonom sau se suprapun celor din dreptul procesual civil.

76. În plus, prin raportare la sintagma *acțiuni și cereri introduse până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență*, trebuie determinat dacă ele se integrează unui proces (în curs) ori dacă pot avea o existență de sine stătătoare.

77. De asemenea, se impune precizarea că, în raport cu obiectul recursului în interesul legii, prezenta analiză se limitează la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 numai în contextul procesului civil, având în vedere că actul normativ de referință reglementează taxe judiciare de timbru și pentru alte cereri formulate de petenți, în afara sau după finalizarea procesului civil (de exemplu, cereri de legalizare, supralegalizare etc.), dar în legătură cu acesta, precum și cereri sau căi de atac adresate sau formulate împotriva unor acte ale unor autorități publice (Ministerul Justiției, Ministerul Public etc.)

78. Din unghiul primului aspect pus în discuție, în doctrina juridică s-a opinat că dispozițiile art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sunt norme procedurale, iar nu norme fiscale și că acestea reprezintă doar o aplicație particulară a art. 24 din Codul de procedură civilă și, în deplin acord cu soluția de principiu ce rezultă din dispozițiile art. 24 și art. 25 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă, ultimul interpretat *a contrario*, noua lege a taxelor de timbru se aplică

numai proceselor începute după intrarea în vigoare a acestui act normativ, atât din considerente de coerență a legislației, cât și din considerente de echitate procesuală.

79. Astfel, fără a nega considerentele Deciziei nr. 32 din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiunile Unite, conform cărora s-a reținut că legea privind taxele de timbru este o lege fiscală, circumscrisă dreptului fiscal, și nu dreptului procesual civil, iar obligația de plată a taxelor de timbru este o obligație fiscală și este prevăzută de legea specială numai în sarcina celor care apelează la justiție, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii constată că această ordonanță conține nu numai norme fiscale, cum sunt cele prin care se instituie obligația justițiabililor de a plăti taxe judiciare de timbru, ci și norme procedurale, cele privind soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxelor judiciare de timbru, acordarea facilităților fiscale pentru persoanele juridice, ori norme cu caracter mixt, cum sunt cele tranzitorii ale art. 55, obiect al prezentei interpretări, întrucât acestea reglementează atât raportul de drept material fiscal — norma indicând că „timbrul judiciar se aplică, respectiv taxele de timbru se stabilesc și se plătesc”, deci stabilirea obligației de plată a taxelor judiciare de timbru —, cât și aplicarea în timp a legii — prin arătarea reperului temporal al formulării cererii sau al introducerii acțiunii civile, instituții de drept procesual civil.

80. Pornind de la această calificare a normei tranzitorii a art. 55 ca fiind o normă cu caracter mixt — normă fiscală, dar și de procedură, se constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 trebuie corelată cu dispozițiile art. 24 și 25 din Codul de procedură civilă, întrucât incidența acestui act normativ este strâns legată de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, fiind avute în vedere prevederile acestei noi reglementări de procedură civilă.

81. În acest sens, aplicarea în timp a noii legi de procedură este guvernată de două principii: principiul neretroactivității legii, consacrat de dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituția României, și, consecința firească a acestuia, principiul aplicării imediate a legii noi, ceea ce exclude supraviețuirea legii vechi.

82. Însă, pentru asigurarea predictibilității legii de procedură, astfel încât părțile să cunoască, încă de la momentul sesizării instanței, care este modul de judecată a pricinii lor și a securității situației juridice a părților, art. 24 din Codul de procedură civilă statuează că „dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor începute după intrarea acesteia în vigoare” — principiul aplicării imediate a legii noi.

83. În același sens, art. 25 alin. (1) din același act normativ prevede că „procesele în curs de judecată (...) începute sub legea veche rămân supuse acelei legi” — principiul supraviețuirii legii vechi sau ultraactivității legii vechi.

84. Astfel, în noul Cod de procedură civilă, principiile de drept intertemporal au fost revizuite, consacându-se, în materia succesiunii legilor procesual civile, principiul supraviețuirii legii vechi și aplicării acesteia situațiilor juridice în curs (*facta pendentia*).

85. Ținând seama de exigențele preeminenței dreptului și ale principiului securității juridice, de principiul respectării drepturilor și situațiilor legalmente dobândite, precum și de principiul respectării credinței și așteptărilor legitime și al egalității în fața legii, noul Cod de procedură civilă adoptă o concepție nouă, pragmatică și echitabilă — neretroactivitatea legii noi și supraviețuirea legii vechi, în cazul situațiilor și proceselor în curs, cu excepțiile anume prevăzute de lege.

86. Drept urmare, modificarea normelor de procedură în cursul desfășurării judecății nu are niciun efect asupra proceselor deja începute, care vor continua să fie judecate potrivit legii vechi de procedură, astfel că legea veche de

procedură ultraactivează, supraviețuiește până la soluționarea definitivă a litigiilor pornite sub imperiul ei.

87. De altfel, acest principiu este recunoscut explicit și în materie fiscală prin dispozițiile art. 352 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare — *Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi* — potrivit cărora: „(1) Dispozițiile prezentului cod se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare. (2) Procedurile de administrare începute înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod rămân supuse legii vechi. (...)”

88. O astfel de soluție, adoptată, ca regulă, și în materie fiscală, vădește intenția legiuitorului de unitate și coerență a reglementării în segmentul dreptului tranzitoriu, indiferent de obiectul reglementării (norme procedurale civile, norme fiscale sau norme de procedură fiscală).

89. Unitatea procesului civil, dată de unitatea și interdependența actelor, fazelor și etapelor procesuale, reclamă și o unitate de reglementare care să guverneze procesul în ansamblul său, pe tot parcursul acestuia, unitate combinată și cu principiul economiei procesuale.

90. În doctrină, s-a afirmat un așa-numit principiu *tempus regit processum*, în virtutea căruia, spre deosebire de legea aplicabilă normelor materiale în cadrul proceselor în curs (*lex nova*, iar nu *lex antica*), economia judecăților impune aplicarea legii vechi, inclusiv actelor de procedură desfășurate sub imperiul legii noi, asigurând unitatea și coerența întregii proceduri.

91. Conform art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesul începe prin înregistrarea cererii la instanță, în condițiile legii. Dacă legea de procedură se schimbă după acest moment, judecata se va face potrivit legii în vigoare la data înregistrării cererii de chemare în judecată. Astfel, elementul de reper pentru stabilirea legii aplicabile, inclusiv sub aspectul taxelor judiciare de timbru, este și ar trebui să fie data sesizării instanței de judecată, a declanșării procesului civil.

92. În consecință, din interpretarea regulilor de drept tranzitoriu anterior menționate rezultă că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este aplicabilă doar cererilor și acțiunilor înregistrate la instanță după intrarea sa în vigoare, iar nu și proceselor deja începute, și aceasta chiar dacă, în ipoteza judecăților în fața primei instanțe, verificarea timbrajului și regularizarea cererii nu au avut încă loc.

93. Argumentul conform căruia normele ordonanței de urgență care fac obiectul interpretării ar avea natura unor norme de drept fiscal de imediată aplicare nu determină o altă concluzie nici din perspectiva legislației fiscale, în raport cu dispozițiile art. 352 din Codul de procedură fiscală, anterior citate, care proclamă, cu valoare de regulă generală, principiul *tempus regit actum*, dar îl limitează, prin instituirea regulii ultraactivității legii vechi.

94. În ceea ce privește interpretarea sintagmei „pentru cererile și acțiunile introduse până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență” și distincția între acțiuni și cereri, se rețin următoarele:

95. În sens larg, noțiunea de „proces civil” este definită în doctrina juridică ca fiind mijlocul de realizare a justiției constând într-o serie de activități desfășurate de către instanță, părți, organe de executare și alte persoane sau organe care participă la înfăptuirea de către instanțele judecătorești a justiției, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor civile, conform procedurii stabilite de lege.

96. În sens tehnic și juridic, s-a apreciat că procesul civil parcurge o evoluție, în faze de desfășurare, începând cu etapa sesizării instanței și până la actul final al judecății, care este hotărârea. Fiecare etapă evoluează, la rândul său, cu ajutorul și în baza unor acte de procedură, care sunt stabilite de lege astfel

încât să asigure scopul final al procesului — pronunțarea unei hotărâri, considerente reținute, de asemenea, în Decizia nr. 2 din 18 februarie 2013.

97. În contextul procesului civil, pentru a stabili înțelesul noțiunii de „cerere” trebuie remarcată distincția dintre cerere, ca formă și formalitate procedurală, cu referire la condițiile prescrise pentru constituirea actului, și cerere, ca act de procedură, în sensul dreptului procesual civil.

98. Relativ la existența distincției între „cereri” și „acțiuni”, cuprinsă în textul art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care, în cea de-a doua opinie jurisprudențială, ar fi *per se* un argument în favoarea aplicării imediate a acestei ordonanțe oricărei cereri formulate după intrarea ei în vigoare, se impun următoarele precizări:

99. În ceea ce privește noțiunea de *acțiune civilă*, acest text se suprapune cu noțiunea utilizată de dispozițiile Codului de procedură civilă, în art. 29 („*acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților în procesul civil*”).

100. Astfel, în contextul normei juridice supuse interpretării, procedând la o interpretare literală, gramaticală a acesteia, rezultă, în mod evident, că, folosind în cuprinsul art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sintagma „cereri și acțiuni”, legiuitorul se raportează, în ceea ce privește „acțiunile”, atât la cererile introductive de instanță, dar și la alte cereri, cu caracter incidental ori accesoriu, formulate într-un proces deja început, precum și la incidente procedurale și căi de atac introduse împotriva hotărârilor judecătorești.

101. De asemenea, nu trebuie omisă că, pe lângă acestea, în legătură cu procesul civil, pot fi formulate și alte „cereri”, cum ar fi de legalizare a copiilor de pe înscrisurile aflate la dosar, supralegalizare a înscrisurilor, destinate a fi folosite în străinătate, de eliberare a unor înscrisuri etc., ce nu reprezintă forme de manifestare a acțiunii civile, după cum Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reglementează taxe judiciare de timbru datorate și în cazul cererilor adresate altor instituții sau autorități, acțiune avută în vedere de conceptul de *cerere* din art. 55 al acestui act normativ.

102. S-a afirmat în acest sens că, dacă legiuitorul ar fi vrut să deroge de la regula de drept comun instituită de art. 24 din Codul de procedură civilă, ar fi utilizat o formulare din care să rezulte limpede aceste lucruri, raportându-se la data introducerii fiecărei cereri taxabile în parte, ceea ce nu a făcut.

103. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii observă că prin sintagma „acțiune introdusă până la intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013” legiuitorul a urmărit a se înțelege procesul început până la acest moment, avându-se în vedere toate cererile, privite ca ansamblu, formulate în cadrul său sau în legătură cu acesta, de la data înregistrării cererii introductive la instanță, în condițiile legii, prin raportare la art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă (cereri adiționale, cereri incidentale, căi de atac ordinare și extraordinare, incidente procedurale — recuzare, strămutare etc.).

104. În acest context trebuie reamintit că acțiunea civilă cuprinde toate mijloacele procesuale pe care legea le pune la dispoziție subiectului activ sau pasiv al acțiunii pentru protejarea dreptului subiectiv pretins sau a unei alte situații juridice, fiecare dintre aceste mijloace de acțiune reprezentând forme de manifestare a acțiunii civile. Acțiunea nu se identifică cu cererea de chemare în judecată, aceasta din urmă fiind doar o parte componentă a acțiunii civile, o formă de manifestare a acțiunii.

105. Din perspectiva evoluției procesului civil, cu referire la cererile ce prezintă relevanță în prezenta analiză, trebuie menționat că cererea de apel, ca act de procedură, declanșează un control judecătoresc total devolutiv din partea unei instanțe

superioare, de unde rezultă că este o cerere care se integrează unei acțiuni civile aflate în evoluție.

106. Tot astfel, cererea de recurs, în ipoteza existenței triplului grad de jurisdicție, ce declanșează un control de legalitate, se integrează unei acțiuni civile, fiind, la rândul său, un mijloc de manifestare a acesteia.

107. În acest punct nu poate fi validată opinia potrivit căreia cererile incidentale ar avea caracter autonom față de cererea principală și ar putea fi supuse noilor dispoziții ale taxelor judiciare de timbru, întrucât ceea ce este esențial, din perspectiva aplicării legii în timp, este faptul că acestea sunt formulate în cadrul unui proces aflat în curs de desfășurare, astfel încât raportarea trebuie realizată la momentul sesizării originare, reprezentate de formularea cererii de chemare în judecată (a se vedea în acest sens considerentele Deciziei nr. 2 din 18 februarie 2013, precitată).

108. Relativ la incidentele procedurale, cum ar fi cererile de recuzare ori cererile de strămutare, dar și căile extraordinare de atac — contestațiile în anulare și revizuirile, deși se poate accepta că au o identitate proprie, sunt, de asemenea, formulate în legătură cu un proces, astfel încât interpretarea dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, prin prisma aplicării legii în timp, se va face, de asemenea, având ca reper temporal momentul sesizării instanței, prin cererea introductivă de instanță, însăși Curtea Constituțională a României statuând, în cele din urmă, în cuprinsul Deciziei nr. 378 din 28 mai 2019, că este de competența instanțelor de judecată să stabilească cadrul în care se desfășoară procesul și aplicarea în timp a normelor legale cauzei deduse judecării.

109. Astfel, având în vedere că procesul este o înlanțuire de acte interdependente, apare ca rațional și corespunzând așteptărilor părților ca, în determinarea legii aplicabile, inclusiv sub aspectul timbrării, să fie decisiv primul act de procedură — cererea introductivă de instanță —, iar nu data judecării, care este un element variabil și deci imprevizibil. Raportarea la momentul sesizării originare, reprezentate de formularea cererii de chemare în judecată, conferă nu doar previzibilitate, ci și o unitate de abordare conceptuală în derularea unui proces.

110. În acest sens sunt relevante și considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, expuse în Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013, prin care s-a statuat că, „Deși ulterior înregistrării recursului în interesul legii pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, a fost abrogată Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, prezentul demers judiciar nu devine lipsit de obiect, întrucât prevederile legii vechi ultraactivează în privința cererilor de chemare în judecată și a celorlalte cereri care au fost înregistrate pe rolul instanțelor judecătorești anterior intrării în vigoare a noii reglementări”, precum și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie, expusă la pct. V din prezenta decizie, care confirmă interpretarea propusă.

111. În măsura în care cererea principală este introdusă sub imperiul Legii nr. 146/1997, toate cererile accesorii, incidentale, dar și incidentele procedurale, ce vor fi formulate în cursul procesului, precum și căile de atac, ordinare și extraordinare, ce vor fi formulate în legătură cu procesul, vor fi supuse taxei judiciare de timbru stabilite de această lege, în raport cu actul declanșator al procesului, chiar dacă formularea lor în dosar are loc după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

112. Statuarea contrară ar fi de natură să conducă la aplicarea unor reguli diferite sub aspectul timbrării, în cadrul aceluiași proces, fără o justificare rezonabilă, ajungându-se,

spre exemplu, ca cererea principală să fie supusă timbrajului într-un cuantum reglementat de Legea nr. 146/1997, iar cererea de recurs, prin care s-ar critica soluția dată unei cereri reconvenționale, formulate ulterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, însă în cadrul unui proces început sub imperiul Legii nr. 146/1997 și al Codului de procedură civilă din 1865, să fie supusă noii ordonanțe, ceea ce nu poate fi acceptat.

113. Această dezlegare determină, de asemenea, protejarea drepturilor părților la un proces echitabil, instituit de art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și consacrat ca atare și în dispozițiile legii naționale prin prevederile art. 6 din Codul de procedură civilă, drept care implică egalitatea părților în procesul civil; o

interpretare opusă l-ar pune pe titularul raportului juridic procesual, născut sub legea veche, într-o situație inferioară, ca urmare a adoptării unei noi legi, pe parcursul soluționării procesului în care părțile erau implicate, rupând astfel echilibrul procesual de care acestea trebuie să beneficieze.

114. În concluzie, în cazul proceselor începute sub imperiul Legii nr. 146/1997, trebuie stabilită, drept criteriu al determinării *legis temporis processus*, data cererii introductive de instanță, inclusiv în materia taxelor judiciare de timbru, astfel încât tuturor cererilor formulate în cadrul unui proces deja început — cereri accesorii sau incidentale; incidente procedurale, precum și căi de atac, ordinare sau extraordinare, subsecvente — să le fie aplicabile dispozițiile acestei legi, iar nu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

În cazul proceselor începute sub imperiul Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, tuturor cererilor formulate în cadrul acestora, cereri accesorii, incidentale și incidente procedurale, precum și căilor de atac, ordinare și extraordinare, le sunt aplicabile, în ceea ce privește taxa judiciară de timbru, dispozițiile acestei legi, iar nu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

